

MAANDBLAD VOOR ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

ONDER REDACTIE VAN: R. A. DIJKER, G. P. J. HOGEWEG, PROF. TH. LIMPERG JR., A. NIERHOFF EN H. R. REDER.

RUBRIEK REDACTEUREN: EXAMEN-VRAAGSTUKKEN: Drs. ABR. MEY EN Drs. J. PAARDEKOOPER — LITERATUUR: M. M. DEEN Jr. EN Drs. A. ROBLES
BESLECHTE GESCHILLEN: Mr. P. J. DE KANTER — UIT DE FINANCIËELE HUISHOUDING DER OVERHEID: J. H. TEXTOR — UIT HET BUITEN-
LAND: W. BEIJDERWELLEN, J. E. ERDMAN, C. A. HUYSMAN EN A. M. VAN RIETSCHOTEN — EFFICIËNTIE: C. A. BLAZER EN L. POLAK
— REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT LITERATUUR: Mev. Dr. R. PHILIPS, Drs. G. L. GROENEVELD J. P. DE HAAN EN J. C. SPANGENBERG —

MEDEWERKERS: PROF. Mr. Dr. H. W. C. BORDEWIJK, J. P. CROIN, Mr. P. J. DAM, E. VAN DIEN, W. H. ELLES, G. W. PRESE, PROF. Dr. Ir.
— J. GOUDRIAAN Jr., S. KONIJN, JAMES POLAK, PROF. Dr. N. J. POLAK, J. E. SPINOSA CATTELA, Dr. A. STERNHEIM —

SECRETARIS DER REDACTIE - C. VERWEY
TESSELSCHADESTR. 15 - AMSTERDAM, TEL. 82444

UITGEVER: J. MUUSSES - PURMEREND
TELEFOON 77 - GIRO No. 15062

DE COPIE VAN INGEZONDEN BIJDRAGEN WORDT NIET TERUGGE-
GEVEN. - NADruk IS GEOORLOOFD. ZOO DE BRON WORDT GE-
NOEMD. - BOEKEN TER RECENSIE EN ALLE ANDERE STUKKEN
VOOR DE REDACTIE ZENDE MEN AAN DEN SECRETARIS. —

VERSCHEIJNT MAANDELIJKS. BEHALVE IN DE MAAND AUGUSTUS.
ABONNEMENT PER JAAR F 10.—. FRANCO PER POST F 10.24. BUITEN-
LAND F 10.60. MEN ABONNEERT ZICH VOOR DEN GEHEELEN
JAARGANG —

INHOUD

Van de Redactietafel	Blz.	145
In memoriam P. C. van der Have	„	145
Internationale discussie-conferentie over budgetcon- trôle door Mevrouw M. G. Mey—Koning	„	146
Vervreemding van bedrijfsmiddelen en de inkomstenbe- lasting door B. van den Berg	„	148
Prijsvraagresultaat inzake boekhouding van wegguitgaven door Drs. A. Robles	„	149
Lastige gevallen	„	151
Geval IX. Verantwoordelijkheid voor afschrijving bij het ontbreken van een vergelijkingsbasis	„	151
Beslissingen in belastingzaken	„	151
Uit het Buitenland	„	151
Red.: W. Beijderwellen, J. E. Erdman, C. A. Huys- man en A. M. van Rietschoten		
De accountant in de nieuwe wet op de A.G. — Wet- telijke regeling van het accountantswezen in Dene- marken — Het toezicht op banken — Verantwoorde- lijkheid ten aanzien van de voorraden	„	153
Wet tot regeling van het Accountantswezen in Denemarken	„	153
Vragenbus	„	157
Vraag No. 19: Inzake behandeling van provisie en zegel bij waardeering van effecten voor de balans eener levensverzekeringmaatschappij	„	157
Repertorium van tijdschrift-literatuur op het gebied van Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde	„	158
Nieuwe boeken	„	159
Mededeelingen waarvan plaatsing werd verzocht	„	160
Ontvangen boekwerken	„	160

VAN DE REDACTIETAFEL

Het vervolg van het artikel van den heer *R. A. Dijker* over „De private en publieke taak van den accountant” bereikte ons te laat om het nog in dit nummer op te nemen. Men zal dit vervolg in ons volgend nummer vinden.

In de inhoudsopgave van het October 1930-nummer staat abusievelijk het artikel „Wettelijk toezicht op de niet ambtelijke werkzaamheden van den notaris” ten name van den heer *B. v. d. Berg*. Dit moet zijn *B. Maten*.

IN MEMORIAM

Den 20 October j.l. overleed plotseling, in den leeftijd van 56 jaar, de Ontvanger der Gemeente Rotterdam, de heer

P. C. VAN DER HAVE

In het overlijden van dezen Hoofd-ambtenaar der Gemeente Rotterdam lijdt ook ons vak een gevoelig verlies. De Heer *Van der Have* behoorde tot de oprichters van den Nederlandschen Bond van Accountants.

Reeds in 1900 werd hij door den toenmaligen wethouder van Financiën te Rotterdam uit het zakenleven gehaald en aan den

Gemeentedienst verbonden. Daar bekleedde hij achtereenvolgens de functies van Adjunct-Commies (1900), Commies (1902), Hoofd-Inspecteur der Financiën (1908), Hoofd-Ambtenaar der Financiën (1914), Administrateur, Chef der Afdeling Financiën (1920), Gemeente-Ontvanger (1927).

Uit den aard van zijn werkring lagen zijn bemoeiingen met ons vak in het bijzonder op het gebied der Gemeente-Financiën. Dat zijn kennis en inzicht in dit opzicht werden gewaardeerd, blijkt het best uit bovenstaanden schitterenden staat van dienst.

Aanvankelijk oefende hij naast zijn gemeente-betrekking het beroep van public-accountant uit. Van den belangrijken arbeid als zoodanig daaraan verricht, getuigen o.m. de stukken door hem aan de Commissie tot Toelating als lid van den Nederlandschen Bond van Accountants ingezonden. Met zeer bijzondere waardeering wordt daarin b.v. melding gemaakt van onderzoekingen, welke hij ten behoeve van de Rechterlijke Macht heeft uitgevoerd.

De Nederlandsche Bond van Accountants lijdt in het overlijden van den heer *Van der Have* het gevoelig verlies van een zeer bekwaam examiner, misschien wel van den feitelijken organisator van deze examens.

Het accountantsberoep in het algemeen verliest in hem den bekwaamen vakgenoot, die in de ambtelijke wereld een der grootste comptabele functies heeft bekleed en niet alleen door dat feit, maar mede door hetgeen hij in dat ambt ten gunste van de gezonde ontwikkeling van ons beroep heeft verricht, in de dankbare herinnering zijner vakgenooten verdient voort te leven.

R. A. D.

INTERNATIONALE DISCUSSIE-CONFERENTIE OVER BUDGETCONTROLE

Op 10, 11 en 12 Juli werd, te Genève, onder leiding van het International Management Institute, een internationale Conferentie over budgetcontrôle gehouden. Aan dit congres werd deelgenomen door 238 congresleden, die 20 landen vertegenwoordigden, hoofdzakelijk Europeesche staten, hiernaast echter ook de U.S.A., Canada, Japan, China en Egypte.

De belangrijkheid dezer vertegenwoordigingen spreekt echter nog meer uit het volgende overzicht der voornaamste bedrijven, die uit deze landen aanwezig waren:

Duitschland: Vte Stahlwerke, Vte Textielwerke, Horehwerke (Automobile), Deutsche Reichsbahn, Arthur Krupp, Dresdner Bank.

België: Chemins de fer Belges, Minerva Motors.

Canada: Northern Electric.

China: Ministerie van Industrie, Handel en Arbeid.

Spanje: Compania telefonica Nat.

Ver. Staten: Cities Service Corporation, Nat. Bank of Boston.

Frankrijk: S. A. Automobile Citroën, Electricité de Strazbourg, Chemins de fer de l'Etat français, Ministerie van Handel en Industrie, S. A. des Mines et de l'Electricité Union des Industries métallurgiques.

Groot Brittannië: Britsche P.T.T., United Steel Companies, Gramophone Cy. of Middlesex, Hans Renold's Works, British Electrical Association, Beyer Peacock & Co.

Italië: Società Pirelli, Comp. Gen. d'Electricita.

Nederland: Philips Gloeilampen, Nederlandsche P.T.T., Girokantoor Amsterdam.

Zwitserland: Phoebus S. A., Schweiz. Bundesbahnen, Schweiz. Telephon & Telegraphen Verwaltung, C. F. Bally & Co.

Tsechoslowakije: Poldihütte.

Roemenië: Chemins de fer Roumains.

De volgende 12 referaten door verschillende inleiders kort toegelicht, werden het onderwerp der uitgebreide discussie:

The budget as an aid to the determination of Policy, Prof. Mac. Kinsey (Chicago).

The budget as an aid to the control of performance, C. G. Renold (Man. Dir. Hans Renold Ltd.).

Détermination des bases d'un budget de dépenses, Dr. Edm. Landauer, industr. textil. secr. du comité internat. de l'organisation scientifique.

Preparation of the sales-budget, Wm. Carswell, Cost Acc. Northern Electric Canada.

Investitionenbudget (festes Kapital) Max H. Schmid, Dir. Heinr. Lanz Comp.

Betriebskapitalbudget (fließendes Kapital) Dr. Heinz Ludwig, Direktor Horehwerke.

Difficulties encountered in the installation and execution of budgetary procedure, Harold Coes, Ford, Bacon and Davis Inc.

Idem European aspects, Ir. Paul Read, Dir. F. W. Bally.

State Budget as compared with the Business budget, Sir Henry Bunbury, Britsche P.T.T.

Budget principles and procedures in broader aspects, Louis Musil, Doherty Co, Cities Service Co.

Industrielle Zentralverwaltung und Budgetkontrolle, Heinz Pulvermann, Gen. Dir. Patschek Konzern.

Le système budgétaire et l'organisation économique nationale et internationale, Dan. Serruys, Dir. gen. hon. au Ministère du commerce.

De twee laatste inleidingen werden niet door discussies gevolgd, terwijl *Hanz Pulvermann* alleen een puntenoverzicht der behandeling gaf en de inleiding van *Dan. Serruys* niet door een praeadvies was voorafgegaan.

Het zoo wel geslaagde congres stond onder leiding van den Heer *C. H. van der Leeuw*, Rotterdam (Lid fa. Wed. van Nelle). Verder werden gedurende het congres voor de volgende groepen sectieconferenties gevormd:

Staalwerken,
Automobielfabrieken.
Textielindustrie.
Gemeenschapsbedrijven.
Electrical Supplies.
Mechanical Engineering.
General Proposal Committee.

HET WEZEN DER BUDGETCONTROLE

Naar de indrukken uit praeadviezen, inleidingen en discussies, moet de betekenis der budgetcontrôle daarin gezocht worden, dat deze methode volgens voorafgeprojecteerde plannen grootere mogelijkheid schept tot systematisch bedrijfsbeheer, dan tot dusver het geval was.

In samenwerking met de leiding wordt een plan opgesteld, door alle bedrijfsleiders, afdelingschefs enz., aan wie de leiding een deel van de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het plan zal opdragen. Voor elk belangrijk onderdeel (de indeeling zal dus samenvallen met de organisatie van het bedrijf) wordt dus een afzonderlijk plan opgesteld door dengeen der leiders die daartoe de noodige kennis bezit. Deze begrotingen tot een geheel samengevoegd vormen het budget van het geheele bedrijf. De directie heeft dus de taak deze afzonderlijke plannen te beoordeelen en naar haar inzicht, in overleg met de samenstellers te wijzigen en met elkaar in overeenstemming te brengen. Elk der leiders is dus verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn plan, dat in moet passen in het algemeene budget.

Door wederkeerige aanpassing van budget en boekhouding,